

اقتصاد

اقتصاد ریاضی با رویکرد ایستایی

دکتر فرخنده جبل‌عاملی

پیشگفتار

کاربرد ریاضیات در رشته اقتصاد نسبت به سایر رشته‌های علوم اجتماعی و انسانی بسیار وسیع‌تر است. با وجود آنکه ابزار ریاضی برای درک بهتر و سریع‌تر اقتصاد، کمک شایانی به این علم می‌کند، در عین حال، عدم توجه به ملاحظات پیرامون جایگاه این ابزار و ورود به محدوده افراط و تفریط در مورد آن موجب کاستن اعتبار آن می‌شود.

نقش ریاضیات در اقتصاد توسط گروهی از اقتصاددانان شناخته و تأیید شده است. دانشکده‌های اقتصاد به دروس اقتصادسنجی و آنالیز ریاضی توجه نموده و مجلات و نشریات اقتصادی، مقالات و پژوهشهای بسیاری با محتوای ریاضی منتشر می‌کنند. این شناخت نه فقط به خاطر آن است که روشهای ریاضی ابزارهای تحلیلی قدرتمندی هستند، بلکه بیان نمادین و نموداری پدیده‌های اقتصادی را نیز ممکن می‌سازند. در عمل، بسیاری از اقتصاددانان و محققان، تسلط به روشهای ریاضی را ضرورت اساسی پیشرفت و توسعه کار و حرفه خویش می‌دانند.

هدف اصلی از نگارش این کتاب برقراری ارتباط میان روشهای ریاضی با انواع مختلف تحلیلهای اقتصادی است، به گونه‌ای که ارتباط متقابل ریاضیات و اقتصاد نشان داده شود. در متن اصلی فصول، الگوهای اقتصادی در قالب ریاضی بیان شده است. همچنین در پیوست هر فصل اصول ریاضی که در تحلیلهای اقتصادی مورد نیاز می‌باشد، با مثال و تمرین آورده شده است. همچنین در پایان هر فصل تمرینهای مختلفی جهت یادگیری بیشتر مطالب ذکر شده است.

این کتاب به بحث در مورد تعادل و بهینه‌یابی و تحلیلهای ایستای مقایسه‌ای با رویکرد ریاضی می‌پردازد؛ بحث از حالت ایستا شروع می‌شود و سپس حالت ایستای

مقایسه‌ای را مورد تحلیل قرار می‌دهد و در انتها به بحث در خصوص برنامه‌ریزی خطی و الگوی داده - ستانده پرداخته می‌شود. بهینه‌یابی تحلیلهای پویا در کتاب دیگری مورد بررسی قرار می‌گیرد.

این کتاب شامل شش فصل است. فصل اول، به اهمیت ریاضیات و کاربرد آن در اقتصاد اشاره دارد. فصل دوم، شامل مباحث مربوط به تعادل و تحلیل ایستای مقایسه‌ای است. فصل سوم، بهینه‌یابی غیر مقید را در قالب تحلیل ایستای مقایسه‌ای بررسی می‌کند. فصل چهارم، شامل بهینه‌یابی مقید و تحلیل ایستای مقایسه‌ای خواهد بود. فصل پنجم، به بحث در مورد برنامه‌ریزی خطی می‌پردازد و در پایان، فصل ششم، الگوی داده - ستانده لئونتیف را مطرح می‌کند.

جا دارد که از سرکار خانم طاهره سیفی دانشجوی دکتری رشته اقتصاد دانشگاه تهران که با دقت نظر علمی و ویرایشی، کمک شایانی در تدوین کتاب نموده‌اند، و نیز سرکار خانم زهرا عطارده که در ویرایش و کنترل فنی و از سرکار خانم افسانه علیزاده که در تصحیح و صفحه‌آرایی کمک بسزایی نمودند قدردانی و تشکر نمایم.

فرخنده جبل عاملی